

با اینحال در انتهای سال ۱۴۰۰ با تمایل دوستان در مجموعه خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) و همچنین موسسه ایران ما توانستیم کار را آغاز کنیم.

ایران: علت انتخاب نام پرچمدار برای این مستند چه بود؟

شلتوکی: مستحضرید که در کشور ما در حوزه پرنده‌های بدون سرنشین خانواده پهپادهای مختلفی توسعه پیدا کرده است. خانواده پهپادهای مهاجر، ابابیل و شاهد سه خانواده پهپادی اصلی تولید شده توسط جمهوری اسلامی ایران هستند، اما همانطور که خدمت شما عرض کردم، در مجموعه وقایع و اتفاقاتی که ما طی سال‌های ۹۷ تا ۱۴۰۰ رصد می‌کردیم، کلیدواژه «پهپادهای شاهد» پرتکرارترین واژه‌ای بود که ما با آن مواجه بودیم. در حقیقت ما به عینه می‌دیدیم که پهپادهای ایران در دنیا را با شاهد می‌شناسند. ناظران داخلی و خارجی، پژوهشگران، اندیشکده‌ها و حتی مقامات غربی و صهیونیستی وقتی می‌خواستند درباره پهپادهای ایرانی صحبت کنند، همواره به شاهد اشاره می‌کردند که این گزاره را در ذهن ما ایجاد کرده بود که پرچم پهپاد ایران در دنیا را «شاهد» بالا نگه داشته است. این موضوعی بود که در آن مقطع در ذهن ما بود، موضوعی که کمی بعد و در سال ۱۴۰۱ با ماجراهایی که در جنگ اوکراین پیش آمد درستی آن به اثبات رسید. پرچمدار در حقیقت اشاره دارد به پرچمدار بودن خانواده پهپادهای شاهد که موضوع مستند ما هستند.

ایران: برگردیم به همان مقطع اسفند ۱۴۰۰ که تصمیم به تولید کار گرفتید؛ طبعاً ساخت یک فیلم با چنین موضوعی، بدون چالش نیست، از آنها برایمان بگویید.

شلتوکی: نخستین چالش مان، نداشتن مرجع و منبع مکتوب بود. یعنی ما برای تولید این اثر نمی‌توانستیم از منبع مشخصی اقتباس کنیم، پس باید خودمان مرجع و منبع تولید می‌کردیم که برای این موضوع هم باید به سراغ افراد دخیل در توسعه خانواده پهپادهای شاهد می‌رفتیم. برخی از این عزیزان به دلایل مختلفی تمایل به حضور در مقابل دوربین نداشتند و ما باید به هر ترتیبی که ممکن بود رضایت آنها را جلب می‌کردیم.

چالش دیگرمان، بحث‌های امنیتی و حفاظتی بود. ما برای تولید این اثر با ۱۱ نفر از عزیزان دخیل در فرآیند شکل‌گیری و رشد قدرت پهپادی سپاه مصاحبه کردیم که چهره ۵ تن از این افراد به دلیل مسائل امنیتی نباید مشخص می‌شد، همین موضوع برای ما در فرآیند تولید و نورپردازی ایجاد چالش می‌کرد چراکه لوکیشن ضبط ما در محیط باز بود و برای نورپردازی جهت مشخص نشدن چهره این عزیزان حتماً می‌بایست ضبط مصاحبه‌ها در شب صورت می‌گرفت که ما گاهی تا ساعت ۴ بامداد درگیر ضبط مصاحبه‌ها باشیم.

ایران: شما بعنوان تهیه‌کننده و کارگردان مستند پرچمدار تا پیش از این عمدتاً بعنوان فردی شناخته می‌شدید که بیشتر درباره ابعاد فنی تسلیحات و تجهیزات نظامی صحبت می‌کردید، در واقع کارکنر شما بیشتر فنی-نظامی است، اما وقتی مستند پرچمدار را می‌بینیم، میزان فکت‌های فنی که در آن وجود دارد از آنچه که از شما انتظار می‌رود کمتر است، پاسخ‌تان به این نقد چیست؟

شلتوکی: نکته شما کاملاً درست است، اما حتماً نیاز به یک توضیح تکمیلی از جانب بنده دارد. سالهاست که بنده در رسانه مشغول به فعالیت هستم و فعالیت منحصراً به حوزه امنیتی و دفاعی بوده است. نگاه بنده طی این سالها همواره نگاهی میلیتاریستی و فنی به این حوزه بوده و عمدتاً به تشریح و تبیین ابعاد توانمندی فنی و تجهیزاتی کشور در حوزه نظامی پرداخته‌ام، یعنی بعنوان مثال درباره یک پهپاد به بیان برد و طول و عرض و وزن و مداومت پروازی و تعداد بمب و اینگونه مسائل توجه کرده‌ام، اما من می‌خواهم اکنون پس از ۱۲ سال فعالیت در این حوزه به صراحت این را بگویم که ساخت مستند پرچمدار باعث یک انقلاب

فکری در من شد!

بینید در بدو ورود به مسیر ساخت این فیلم، دیدگاه من کاملاً یک دیدگاه میلیتاریستی بود، یعنی با این نیت آمده بودم که خانواده پهپادهای شاهد و فناوری‌های مربوط به آن را معرفی کنم؛ اما وقتی که در دل کار رفتیم و با افراد مختلف نشستیم و صحبت کردیم، دیدیم که چه قصه‌ها و داستان‌های نابی در لایه‌های زیرین این توانمندی نهفته است که هرکدام از آنها درسی است بزرگ برای مسائل این روزهای کشور.

آن انقلاب فکری که گفتم اینجا شکل گرفت؛ یعنی با خودم به این نتیجه رسیدم که اگر نگویم طی این سالها راه را اشتباه رفته‌ایم، ولی دستکم دچار یک غفلت بزرگ از یک موضوع مهم و اساسی شده‌ایم و آن موضوع مهم چیزی نبود جن، فرآیند رسیدن به توانمندی چراکه درس‌های اصلی در این فرآیند و مسیری طی شده نهفته است که اگر به خوبی درک شوند، در همه حوزه‌ها -نه فقط نظامی- می‌تواند بکار گرفته شود و مثل پهپاد باعث افتخار و سربلندی ما شود. به همین دلیل بود که تصمیم گرفتیم مسیرمان را از آن چیزی که ابتدا در ذهن می‌پروراندیم تغییر دهیم و اثری بسازیم که درس مدیریتی در آن نهفته باشد.

ایران: آنطور که در تیزرهای مستند، پیداست گویا به ماجرای حضور پهپادهای شاهد در جنگ اوکراین هم پرداخته‌اید.

شلتوکی: بله، تقریباً چند ماهی از شروع کارمان نگذشته بود که با موضوع حضور پهپادهای شاهد در جنگ اوکراین و خط رسانه‌ای و فشاری که غربی‌ها علیه کشور به راه انداخته بودند مواجه شدیم، موضع رسمی کشور و دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران هم این بود که ماجرای فروش پهپادهای شاهد به روسیه، مربوط به پیش از آغاز جنگ اوکراین بوده؛ این موضوع برای

کسانی که حوزه روابط نظامی ایران و روسیه را دنبال می‌کنند کاملاً مشخص و پذیرفته شده بود اما با اینحال به ذهن مان رسید بهتر است برای این موضع اعلامی ایران، سندی ارائه کنیم و بحمدالله با آرشو خوبی که در اختیارمان قرار گرفت توانستیم سند این موضوع را در فیلم استفاده کنیم.

ایران: به مسکو هم سفر کردید.

شلتوکی: سفر ما به مسکو در چارچوب دعوت وزارت دفاع روسیه برای شرکت در نمایشگاه نظامی ۲۰۲۳ بود که از این فرصت برای تولید بخش‌های مربوط به جنگ اوکراین مستند استفاده کردیم و همچنین در نمایشگاه نظامی نیز باز با اقبال عجیب کشورها نسبت به پهپادهای شاهد مواجه بودیم. حتی در این نمایشگاه چند کشور از جمله چین هم اقدام به کپی برداری از شاهد ۱۳۶ ایران کرده بودند که حتی خودشان هم نسبت به این موضوع معترف بودند.

ایران: به نظر شما در حوزه پهپاد کشتش کار بیشتر وجود دارد و یا اینکه خودتان برنامه‌ای برای تدویم این موضوع دارید یا اینکه به همین مقدار کافیسست؟

شلتوکی: کافیسست؟ (باخنده) ما طی تولید این اثر بیش از ۲۲ ساعت مصاحبه از افراد مختلف گرفته‌ایم که همگی دارای مطالب بسیار خوب و دیدنی است. این درحالی است که کل زمان مستند ما ۶۰ دقیقه است، یعنی بخش اعظمی از مصاحبه‌ها را استفاده نکرده‌ایم. ایده‌هایی برای کارهای دیگر در ذهن داریم، اما در حال حاضر آنچه در اولویت قرار داده‌ایم تبدیل این مصاحبه‌ها به یک کتاب جامع بعنوان یک مرجع در حوزه پهپاد است تا اگر دیگر عزیزانی تمایل به تولید اثر داشتند، دیگر با آن چالش نخست ما یعنی عدم در اختیار داشتن مرجع متنی و مکتوب مواجه نباشند.

ایران: سخن پایانی

شلتوکی: من حتماً باید خارج از تعارفات معمول و مرسوم، از سردار حاجی‌زاده گرانقدر فرمانده محترم نیروی هوافضای سپاه تشکر صمیمانه کنم چراکه در تمام مراحل تولید فیلم، این سردار عزیز همواره حامی و پشتیبانمان بودند و از همه مهم‌تر برای اینجانب، اعتماد ایشان به جوانان برای ساخت این اثر بود؛ شاید گفتنش خالی از لطف نباشد که بجز یک یا دو نفر، تقریباً تمام تیم تولید ما جوانان دهه هفتادی و دهه هشتمادی بودند که انصافاً صادقانه و خالصانه پای کار بودند و زحمت اصلی تولید این اثر را آنها کشیدند. سخن آخر هم خطاب به دوستان و همکارانی است که در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی کشور فعال هستند؛ آنها که بنده را می‌شناسند می‌دانند که با بیان جملات شعاری چندان میانه‌ای ندارم پس با این رویکرد به همکارانم توصیه می‌کنم که نیروهای مسلح کشور را دریابیم! امروز در مجموعه نیروهای مسلح ما کلکسیون از افتخارات وجود دارد که هرکدام از آنها می‌تواند محملی برای تولید ده‌ها اثر هنری و رسانه‌ای باشد، آثاری که هرکدام حرفی برای گفتن داشته باشد که آن حرف‌ها گره‌ای از کار ملت شریف ایران باز کند.

برش

●●
سفر ما به مسکو در چارچوب دعوت وزارت دفاع روسیه برای شرکت در نمایشگاه نظامی ۲۰۲۳ بود که از این فرصت برای تولید بخش‌های مربوط به جنگ اوکراین مستند استفاده کردیم و همچنین در نمایشگاه نظامی نیز باز با اقبال عجیب کشورها نسبت به پهپادهای شاهد مواجه بودیم. حتی در این نمایشگاه چند کشور از جمله چین هم اقدام به کپی برداری از شاهد ۱۳۶ ایران کرده بودند که حتی خودشان هم نسبت به این موضوع معترف بودند